

In memoriam Dr. Petrányi Júlia 1943–2015

Dr. Petrányi Júlia, a magyar sugárterápia egyik kiemelkedő szakembere 2015. december 13-án elhunyt. Neves orvosdiagnosztika tagjaként az orvostudomány iránti elkötelezettségét a családjából hozta magával: édesapja, Dr. Petrányi Gyula orvos akadémikus volt, és édesanyja, valamint később testvére is orvosként tevékenykedett. Petrányi Júlia a Debreceni Orvostudományi Egyetemet 1967-ben végezte el, majd az egyetem Radiológiai Klinikáján helyezkedett el. Itt kezdeti diagnosztikus tevékenységét követően korán bekapcsolódott a Sugárterápiás Részleg munkájába. Az ország akkor második kobaltgátyújával dolgozott. Aktívan kivette a részét az akkor még csak a kezdeteknél tartó besugárzástervezésben, amely mára óriási fejlődésen ment át, rendkívüli fontosságra tett szert a sugárterápián belül, és a sugárterápia fejlődésének motorja ma is. A hazai, zártabb körülmények között szükség volt a rendelkezésre álló lehetőségeknek megfelelően a besugárzástervezés alapjainak lerakására, továbbfejlesztésére és a klinikai alkalmazására. Ezt a tevékenységét folytatta az Országos Onkológiai Intézetben is, ahova 1974-ben lépett be. Itt lehetősége nyílt az ország akkor egyetlen sugárterápiás célú orvosi körkörös elektrongyorsítójának beüzemelésén és klinikai alkalmazásba való bevezetésén tevékenykedni. Az országban elsőként alkalmazta a beteg kezelésére az elektronsugárzást, kidolgozta annak módszertanát, amellyel később ő és mások is sok beteget kezeltek.

Az 1981-ben megvédett akadémiai kandidátusi értekezésében számolt be tudományos munkájának egy részéről, amelynek a címe: „A nagy energiájú elektron- és fotonsugárzások együttes felhasználása a daganatos betegségek sugárkezelésében: klinikai besugárzástervezési kérdések.” A fenti fő tevékenysége mellett a hazai lehetőségekre alkalmazva kidolgozta a csontvelő-transzplantációhoz szükséges egésztest-besugárzást. A kezelések még ma is az ő módszerével folynak. Az országban 1984-ben elsőként telepített lineáris gyorsító klinikai munkájában és alkalmazásának tudományos és gyakorlati kidolgozásában is részt vett. Az ország első sugárterápiás szimulátorának a klinikumba való bevezetését ő végezte. Tudományos eredményeit számos magyar és külföldi folyóiratban és tudományos kongresszuson tette közzé. Eredményei hozzájárultak a sugárterápia további gyors fejlődéséhez. Számos orvostudományi társaságnak volt tagja, a Magyar Sugárterápiás Társaság egyik alapítója. Több külföldi tanulmányúton vett részt. Ezekből a legemlékezetesebb a Mount Sinai School of Medicine-ben eltöltött 1 éves New York-i munkája volt.

1997-ben ment nyugdíjba. Nyugdíjas éveit családjának, két lányának és a vele boldog házasságban élő férjének szentelte. Az élet könyörtelen törvénye miatt egyre fogyatkozó számú volt munkatársak, barátok, tanítványok szeretettel és hálával emlékeznek Rád.

Kedves Julcsi, nyugodj békében!

Dr. Horváth Ákos

Dr. Varjas Géza